

Karar No :20
Karar Tarihi :13/01/2015

KONUSU:

Muğla Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Yönetmeliği

Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı'nın 05/01/2015 tarih ve 77845006-301.05.03-2 sayılı, Başkanlık Makamından Meclise havaleli yazısında;

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Mezarlıklar Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Belediyemiz Hukuk Müşavirliği ve İç Denetim birimince uygun görülen Mezarlık Yönetmeliği Taslağının Meclis'te görüşülmesi için; yazımızın Büyükşehir Belediye Meclisi' ne havalesini, arz ederim. Denilmektedir.

Meclisimizce yapılan görüşme sonucunda;

İlgili Bakanlığın görüşüne sunulmak üzere; Muğla Büyükşehir Belediyesi, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Mezarlıklar Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanan Belediyemiz Hukuk Müşavirliği ve İç Denetim birimince uygun görülen Mezarlık Yönetmeliği Taslağı geldiği şekliyle aynen **OYBİRLİĞİ İLE KABUL EDİLDİ.**

MUĞLA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
MEZARLIKLAR YÖNETMELİĞİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu yönetmeliğin amacı Muğla Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde meydana gelen ölümlerin belgelenmesi, ölümden defne kadar bütün iş ve işlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu yönetmelik Muğla Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde mezarların tesis ve inşası, gömme izin belgesi verilmesi, cenazelerin yıkattırılması, kefenlenmesi, tabutlanması, nakli, defni ve icabı halinde mezarlıktan tekrar çıkartılması ile sağlık açısından mahsuru bulunan cenazelerin ne suretle defnolunacağı ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 211 ilâ 234 üncü maddeleri, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 9/6/1994 tarihli ve 3998 sayılı Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun, 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Mezarlık Yerlerinin İnşası İle Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 1608 sayılı Umuru Belediye'ye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanun ile 4/7/1931 tarihli ve 11410 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mezarlıklar Hakkındaki Nizamnameye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen,

a) Belediye: Muğla Büyükşehir Belediyesini,

b) Müdürlük: Muğla Büyükşehir Belediyesi Sağlık ve Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Mezarlıklar Şube Müdürlüğünü,

c) Aile: Evlilik ve kan bağına dayanan, karı, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birliği; biri diğerinden gelen üst soy – alt soy hısımlığını; biri diğerinden gelmeyip de ortak bir kökten gelen kişiler arasındaki yan soy hısımlığını,

ç) Bulaşıcı hastalık: Etkenin bulaşma yoluna göre gerekli koruyucu önlemler alınmadığı takdirde kişiye bulaşabilen, mikroorganizmaların ve/veya ürünlerinin neden olduğu enfeksiyon hastalıklarını,

d) Cenaze (Ölü): Tıbben beyin ve kalp ölümü gerçekleşen kişiyi,

e) Defin: Cenazelerin şartlarına uygun olarak gömülmesini,

f) Lahit: Kenarları tuğla, briket, taş veya beton duvar, üstü ise taş veya beton kapakla örtülecek şekilde hazırlanmış mezarı,

g) Gassal: Cenazeyi yıkamakla görevli kişiyi,

ğ) Ölüm belgesi: Tabip veya ölüm belgesi düzenleme görevlisi tarafından verilen, cenazenin definin yapılmasının uygun olduğunu gösterir, bu yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2'deki belgeyi,

h) Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkilisi: Ölüm belgesi vermeye yetkili tabip bulunmaması halinde bahse konu belgeyi düzenlemekle yetkilendirilmiş görevliyi,

ı) Kefenleme: Cenazelerin şartlarına uygun olarak kefenlenmesini,

i) Cenaze Yol İzni Belgesi: Bulunduğu mahal dışına nakledilecek cenazeler için tabip veya ölüm belgesi düzenleme görevlisi veya belediye görevlisi tarafından verilecek, tabutun sızdırmazlığının sağlandığını da gösterir, bu yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3'deki belgeyi,

j) Başkanlık Makamı: Muğla Büyükşehir Belediye Başkanının veya imza yetkisini devrettiği makamı ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mezarlık Yeri Seçimi, Mezarlık Yeri Seçimi Komisyonu

Mezarlık yerinin seçimi

MADDE 5 – (1) Mezarlık olarak seçilecek alanın, hakim rüzgarların ve akarsuların yerleşim yerinden gittiği yönde ve ulaşım yolları ile münasebeti kolay olan yerlerde olması zorunludur. Çukur veya bataklıklara ve su birikintilerinin olduğu yerlere mezarlık yapılmaz. Bu hususta hafif meyilli düzlükler tercih edilir.

(2) Toprağın jeolojik vasıfları, gömülecek cesetlerin ayrışmasına müsait, su ve havanın geçmesine izin verecek şekilde küçük taneli olmalıdır. Bu maksatla kumlu, az miktarda kireçle karışık topraklar uygundur.

Mezarlık yeri seçimi komisyonu

MADDE 6 – (1) Yeni kurulacak mezarlık alanlarının mezarlık olarak kullanımının uygun olup olmadığına, su kaynaklarına, yerleşim yerine ve insanların iskanına mahsus meskenlere mesafesine, hakim rüzgarın yönü, bölgenin coğrafi, jeolojik, meteorolojik şartları, arazi ve ulaşım imkanları gibi şartlar da göz önüne alınarak mezarlık yeri seçimi komisyonunun hazırlayacağı rapora göre il veya ilçe umumi hıfzıssıhha kurullarınca karar verilir.

(2) Mezarlık yeri seçimi için, belediye sınırlarında belediye valiliğe müracaat eder.

(3) İlde oluşturulacak komisyon; ilgili vali yardımcısının başkanlığında Halk Sağlığı Müdürlüğü, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, İl Müftülüğü, İl Bayındırlık ve İskân Müdürlüğü, İl Kadastro Müdürlüğü, İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve mezarlık talebinde bulunan belediye temsilcisinin katılımıyla oluşturulur.

(4) Mezarlık olarak seçilecek alanın özelliklerine göre mülki amirce uygun görülecek diğer kurum temsilcileri veya teknik elemanlar da mezarlık yer seçimi komisyonuna dahil edilebilir. Komisyon, ihtiyaç duyarsa diğer kurumlardan da ek bilgi ve belge isteyebilir.

(5) Komisyon, yer tetkikini gerçekleştirdikten sonra raporunu hazırlayarak il veya ilçe umumi hıfzıssıhha kuruluna sunar. Umumi hıfzıssıhha kurulu, komisyonun raporuna göre teklif edilen alanın mezarlık yeri olarak kullanımının uygun olup olmadığına karar verir. Uygun görüş verilirse rapordaki mesafeler ile diğer konular belediyece imar plan notlarına işlenir. Muhtarlıklarca da karar defterlerinde kayıt altına alınır. Uygun görüş verilerek mezarlık yeri olarak seçilen alanlar, tapu tescili yapılmadan mezarlık olarak kullanılmaz.

Mezarlıkların su kaynaklarına mesafesi

MADDE 7 – (1) Mezarlıkların su kaynaklarına mesafesinde aşağıdaki hususlara dikkat edilir:

a) Mezarlıklar, insanların içme ve kullanma suyunun temini amacıyla yapılmış kuyu, göl, gölet, baraj gibi su kaynaklarından arazinin meyil durumu, mezarlığın kapasitesi ve toprağın yapısına göre, killi topraklarda en az 150 metre, kumlu topraklarda ise en az 250 metre mesafede kurulabilir. İçme ve kullanma suyu temin edilen havzaların 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinin 17 ve 18 inci maddelerinde belirtilen mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında mezarlık yapılamaz.

b) Mezarlıklar içinde kullanılacak içme ve kullanma suları mezarlık sınırından en az 250 metre mesafeden borularla getirilir. Hidrojeolojik ve hidrolojik şartların gerektirdiği hallerde il hıfzıssıhha kurulunun da uygun görüşü alınmak suretiyle bu mesafe 100 metreye kadar kısaltılabilir. Daha yakın mesafedeki sulardan içme ve kullanma suyu olarak faydalanılamaz. Mezarlıklar içinde içme-kullanma suyu temini amacıyla kuyu açılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mezarlıkların ve Mezarların Mülkiyeti, Tesisi ve İnşası

Mezarlıkların mülkiyeti

MADDE 8 – (1) Belediye sınırları içerisindeki mezarlıkların mülkiyeti Belediye'ye aittir. Bu yerler satılamaz ve kazandırıcı zamanaşımı zilyetliği yolu ile iktisap edilemez.

(2) Mezarlıklar ve şehitlikler bozulamaz, tahrip edilemez ve kirlenemez. Bu yerler imar mevzuatı ile veya başka herhangi bir şekilde park, bahçe, meydan, otopark, çocuk parkı, yeşil alan gibi sahalar olarak ayrılamaz ve asli gayesi dışında hiçbir amaç için kullanılamaz. Yol geçme zorunluluğu bulunduğu İçişleri Bakanlığınca kabul edilen mezarlıklar veya bölümleri bu hükmün dışındadır. Mezarlık vasfı taşımayan mevcut mezarlıklar da mezarlık dışında başka hiç bir amaç için kullanılamaz.

(3) Belediye tarafından mezar sahiplerine; bedel karşılığı aile mezarı olarak alınan mezarların kullanım hakkının satın alan kişiye ait olduğunu, kullanım tahsisini varislerine devredilebileceğini ve bu mezar yerine yapılacak mükerrer definin ancak varislerinin uygun göreceği kişilere ait olabileceğini belirtir, bu yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-4'teki belge verilir.

Ölmeden önce tahsis edilen mezarlar

MADDE 9 – (1) Ölümünden önce yapılan mezar tahsisleri şunlardır:

a) İsmine tahsis edilen eş yanı mezarlar: Bu mezarların satışı, isme tahsisli olarak ölmeden önce yalnızca eşler için yapılır. Eş yanı mezardan kasıt, defin yapılan mezarın sağ ve sol yanı ile baş ve ayakucundaki mezarlar kastedilmektedir. Eş yanı mezar tahsisi, günün koşulları ve mezarlık alanının uygun olup, olmadığı Müdürlükçe tespit edilerek, belediye meclisince belirlenen ücret tarifesi üzerinden Müdürlüğün teklifi, Başkanlık Makamının onayı ile tahsis işlemi yapılır. İsmine tahsis edilen eş yanı mezarlar $3 \text{ m} \times 1,80 = 5,40 \text{ m}^2$ ebatında tek tek cenaze defni yapılabilen mezarlar olup ölüm hali gerçekleştiikten sonra satışı yapılan mezarlardır. Vefat eden kişinin eşi veya en yakınının istediği üzere ücretini ödeyerek yanından bir kişilik boş mezar yeri tahsis yapılabilir. Bu konuda belediye meclisince oluşturulan tarife uygulanır. Lahit yapımı isteğe bağlıdır. Mezar tahsis edilen sağlığında: anne, baba, eş ve çocukları ile torunlarından istediğini defnettirebilir veya bu kişilerden kimin defnedilmesi gerektiğini belirleyerek, belirlediği isimleri tahsis anında Müdürlüğe bildirir ve bu bilgiler mezarlık kayıt defterine geçirilir. Kişi sağlığında defnedilmesi istediği bu kişiler arasında değişiklikler yapabilir. Değişiklik olması halinde Müdürlüğe bildirilir ve mezarlık kayıt defterinde gerekli değişiklik kaydı yapılır.

b) Aileye tahsis edilen mezarlar: Bu mezarların satışı belediye meclisinin belirlediği ücret tarifesi üzerinden aileye tahsis edilir. Aileye tahsis edilen mezarlar, mezar sahibinin talebi Başkanlık Makamının onayı ile bir defaya mahsus olmak üzere belediye meclisinin o yıl için belirlediği ücret tarifesinin aileye tahsis edilen mezar yeri alanı olan $9,45$ 'e bölünerek bulunan m^2 birim fiyatının, devri yapılacak alanla çarpılarak hesaplanan değer (TL cinsinden) belediye veznesine ödenmesi şartıyla bir başka aileye devredilebilir. Aynı mezarlık alanının ikinci bir defa devri mümkün değildir. Bedelin yatırılmasıyla tahsis işlemi kesinleşmiş olur. Ayrıca aile mezarlığı alanı sahibi şahıs, ücretsiz olarak kendi isteği ile mezarlık alanını belediyeye devredebilir veya mezarlık alanının belediyeye devretmek için; ücreti karşılığı tahsis belgesindeki ücretin (fiyatın) günün şartlarına uygun olarak şahsa (kişiye) ödemek sureti ile mezar alanının tahsisi belediye tarafından geri alınır ve kişinin tahsis belgesi iptal olur. Aileye tahsis edilen mezar olarak ayrılacak alan belediye sınırlarında kalan mezarlıklardan uygun görülenlerde yeteri miktarda ayrılan $4,50 \text{ m} \times 2,10 \text{ m} = 9,45 \text{ m}^2$ ölçülerdeki mezar yerleridir.

(2) Eş yanı olarak tahsis edilen mezarlara ancak adına mezar tahsis edilen eşler defin edilebilir. Ancak hayatta iken, belediye meclis'inin o yıl için belirlediği eş yanı mezar tahsis fiyatını belediye veznesine yatırması şartıyla, bu hak aynı aileden bir başkasına devredebilir. Adına eş yanı mezar tahsisi yapılan kişi ölmüş ve bir başka yere defin yapılmışsa, birinci derecede yakın aile fertlerinden birisinin talebi ve belediye meclis'inin o yıl için belirlediği eş yanı mezar tahsis fiyatını belediye veznesine yatırması şartıyla o mezar yeri aynı aileden bir başka şahsa tahsis edilebilir.

(3) Mezar sahipleri sahip oldukları arazi sınırları haricinde merdiven, basamak veya bunlara benzer şeyler yapamazlar. Yapılanlar belediye ekiplerince yıkılabilir.

(4) Mezarlıklarda uygulanacak ücret tarifesi, şayet defin hizmeti İlçe Belediyelerine devredilmemiş ise Müdürlüğün teklifi ile her yıl Belediye Meclisi'nin kararı ile tespit edilir.

Mezarlık alanlarının tespit ve tesisi

MADDE 10 – (1) Mezarlık alanlarının tespit ve tesis edilmesi ile işletilmesi, işlettirilmesi, düzenlenmesi, iyi bir halde muhafazası, etrafının hayvanların girmesine mani olacak şekilde uygun duvarla yada çitle çevrilmesi, duvarların bakımlı halde bulundurulması, güneşin girmesine ve hava cereyanına mani olmayacak tarzda ağaçlandırılması ve çiçeklendirilmesi, gerekli her türlü bakım, onarım ve temizliğinin yapılması Müdürlükçe sağlanır. İhtiyaca göre birden fazla mezarlık tesis edilebilir.

Mezarlık vasfı taşımayan mezarlıklar

MADDE 11 – (1) Mezarlık vasfı taşımayan mevcut mezarlıklarda gerekli düzenlemeler yapılarak cenaze defnine devam edilir.

(2) Gerekli düzenlemelerle mezarlık vasfı kazandırılmayacaksa, il umumî hıfzıssıhha kurulunun kararıyla yeni cenaze defnine izin verilmez. Bu mezarlıkların bakım ve onarımı Müdürlük tarafından yapılır. Bu alanlar mezarlık dışında başka hiç bir amaç için kullanılmaz.

Mezarlıkların genişliği

MADDE 12 – (1) Mezarlık olarak belirlenecek alanın asgari genişliği; “Mezarlık alanı = (o beldenin senelik en az ölüm miktarı x toprağın cesetleri tam olarak ayrıştırma müddeti (yıl) x 3.50 m²) + yollar için ayrılan alan + aile mezarlıkları için ayrılan alan + mezarlık içinde yapılacak tesisler için ayrılan alan” hesaplamasıyla bulunur. Toprağın cesedi ayrıştırma süresi asgari 5 yıl olarak değerlendirilir.

Mezarlıkların iç planı

MADDE 13 – (1) Mezarlıklar için yapılacak plan aşağıdaki hususları kapsar:

- a) Mezarlığın büyüklüğüne göre, kapıdan itibaren geniş bir yol bulunur.
- b) Kapıdan itibaren mezarlık duvarının iç tarafını dolaşacak bir yol bırakılır.
- c) Mezarlık, lüzumu kadar yol ve küçük yollarla muntazam adalara ayrılır.
- ç) Uygun yerlerde, lüzumu kadar genişlikte, bir veya müteaddit meydanlar açılır.
- d) Mezarlıklarda kar ve yağmur sularının birikmesini engelleyecek suyolları yapılır. Bu sular varsa umumi kanallara, yoksa üstü kapalı derin bir çukura akıtılır.
- e) Özel görevli istihdam edilen mezarlıklarda, görevlilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek uygun bir bina yapılır.
- f) Cenaze namazı kılınabilecek uygun bir yer ve musalla taşı bulunur.
- g) Mezarlar, mezarlıklardaki adacıklar içinde ve muntazam hatlar üzerinde sıralanır ve mezarlara birbirini takip eden bir sıra numarası verilir.

ğ) Mezarlık içerisinde açılacak en geniş yol cenaze arabası ve kamyonlarının serbestçe girip manevra yapmasına müsait olacak genişlikte yapılır.

h) Mezarlığı şehre bağlayan yol daima iyi bir halde bağlı bulunduğu kurum tarafından muhafaza edilecektir.

ı) Mezarlık dahilinde en geniş yolun ve ikinci derecede yolların iki tarafı ağaçlandırılır.

i) Mezar adaların etrafı ağaçlandırılır, yollar asfaltlanır ve bordür döşenir. Ada içerisindeki geçiş yolları plaka taşı vb. malzeme ile kaplanır.

Mezarların ebatları

MADDE 14 – (1) Mezarların büyüklüğü 1/7/1931 tarihli ve 11410 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Mezarlıklar Hakkındaki Nizamnameye uygun olarak yapılır.

(2) Mezarların ebatları ile ilgili olarak

a) Bir mezarın uzunluğunun 200 santimetre, eninin 80 santimetre, derinliğinin toprak mezarlarda en az 150 santimetre beton mezarlarda en az 90 santimetre olması,

b) Hazır beton mezarların cenaze defninden sonra koku çıkışını önlemek için üzerleri en az 60 santimetre toprakla örtülebilecek şekilde inşa edilmesi,

c) İki mezarın yan yana aralığı, baş ve ayak taraflarından birbirine mesafesi, küçük ve muntazam bir yol teşkil etmek üzere 50 santimetre olması gerekir.

ç) Yedi yaşına kadar olan çocuklara mahsus mezarların aynı ada içerisinde 1 metre uzunluğunda, 50 santimetre eninde ve en az 1,5 metre derinliğinde olması gerekir.

Ölüm Kayıtlarının tutulması ve mezarlık defteri

MADDE 15 – (1) Mezarlıklarda defin edilen ölümlerin ölüm belgesi, ölüm beyan kağıdı para irsaliyesi vb. evraktan oluşan belgeler Müdürlükçe fihris, tahakkuk defteri ve mezarlık defteri ile bilgisayarla işlendikten sonra zarflanarak arşivlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkilisi ve Ölüm Belgesi Düzenlemesi

Ölüm Belgesi Verilmesi

MADDE 16– (1) Ölüm resmî sağlık kurumlarında gerçekleşmiş veya cenaze resmî sağlık kurumuna getirilmiş ise, ölüm belgesi sağlık kurumunca düzenlenir ve kurumun müdür veya baştabibi tarafından tasdik edilir.

(2) Ölüm, özel sağlık kuruluşlarında gerçekleşmiş ise, ölüme sebep olan hastalık esnasında tedavi eden tabibin verdiği ölüm belgesi varsa bu belge belediye tabibi, yoksa toplum sağlığı merkezi veya aile hekimi tarafından tasdik edilmek şartıyla geçerli olur. Tasdik işlemi elektronik ortamda da yapılabilir.

(3) Ölümün sağlık kurumları dışında gerçekleşmesi durumunda ölüm belgesi, cenazenin bulunduğu yerdeki belediye tabibi tarafından, belediye tabibi bulunmayan yerlerde toplum sağlığı merkezi, hekimi yoksa aile hekimi tarafından, bunların bulunmaması halinde ise ölüm belgesi düzenleme yetkilisi tarafından verilir.

(4) Ölüm belgesi düzenleme yetkilisi bulunmayan veya makul sürede ulaşılamadığı yerlerde ise bu belge jandarma karakol komutanları veya mahalle muhtarları tarafından verilir. Mesai saatleri dışında verilecek olan ölüm belgelerinin düzenlenmesi işi ilçe bazında, belediye tabibi, toplum sağlığı merkezi hekimi ve aile hekimlerinin dahil olduğu nöbet sistemi ile verilir. Bu nöbet listesi toplum sağlığı merkezlerince oluşturulur, mahalli mülki amir tarafından onaylanır. Nöbet listesi oluşturulurken coğrafi şartlar göz önünde bulundurularak ilçeler birleştirilebilir. Mesai saatleri dışında ölüm belgesi düzenlenmesine ilişkin nöbet, adli hizmet nöbetleri ile birlikte verilebilir. 112 Acil sağlık istasyonu görevlileri vakaya gittiklerinde ölüm gerçekleşmiş ise doğrudan ölüm belgesi düzenleyebilir. Bu nöbet uygulamasında ihtiyaç duyulan lojistik hizmetler halk sağlığı müdürlüklerince verilir.

(5) Ölüm belgesi düzenlenirken cenazenin kimliğine ilişkin gerekli inceleme ve araştırma yapılır. Bu kapsamda cenaze yakınlarından ölen kişiye ait nüfus cüzdanı aslını ölüm belgesini düzenleyen yetkililere göstermeleri istenir. Ölen kişinin nüfus cüzdanının bulunmaması durumunda ölen kişinin yakınlarından ölen kişinin adı, soyadı ve T.C. kimlik numarasının yazılı beyanı istenir. Ölen kişinin yakınlarından ölen kişinin adı, soyadı, T.C. Kimlik numarasının yazılı beyanı dışında nüfus kayıt örneği veya kimlik bilgilerine ilişkin başkaca bir belge istenmez.

(6) Ölüm belgesi elektronik ortamda doldurulur. Ancak teknik sebeplerle kağıt ortamında doldurulanlar beş iş günü içerisinde elektronik ortama aktarılır.

Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkililerinin Tespiti ve İlanı

MADDE 17 – (1) Belediye tabibi veya hükümet tabibi bulunmayan yerlerde mahallin en büyük mülki idare amiri tarafından o mahalde görev yapan sağlık personeli, yoksa diğer kamu görevlileri, yoksa jandarma karakol komutanları veya mahalle muhtarlarına eğitim verilir. Eğitim sonrası başarılı olup görevlendirilecek kişilere bu yönetmeliğin ekinde bulunan Ek-6 daki belge verilir. Bu görevlilerin tespiti en büyük mülki amir tarafından her yıl yeniden yapılır.

(2) Ölüm belgesi düzenleme yetkililerinin ad ve soyadları, unvanları, meslekleri, görev yerleri ve iletişim bilgileri ile herhangi bir sebeple ölüm anında yerleşim yerinde bulunmamaları halinde yerlerine bakmakla kimin görevli olacağı, tablo halinde Halk sağlığı müdürlüğü ve toplum sağlığı merkezlerinde muhafaza edilir, mahalle muhtarlığı, nüfus müdürlüğü, ilgili jandarma karakol komutanlığına bildirilir, değişiklikler tabloya işlenir. Belediye sınırları içerisinde ikamet edenlere ve üçüncü şahıslara; İlçe belediyeleri ve mahalle muhtarlıklarınca herhangi bir aksaklık olmayacak şekilde ilan edilip duyurulur.

Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkililerinin Eğitimi

MADDE 18 - (1) Ölüm belgesi düzenleme yetkililerinin eğitimi, Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca belirlenecek müfredat çerçevesinde mülki amirlikçe yerine getirilir.

Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkililerinin Görevlerinin Sona Ermesi

MADDE 19 - (1) Ölüm belgesi düzenleme yetkilisinin görev yaptığı yerde belediye tabibi, toplum sağlığı merkezi hekimi veya aile hekiminin göreve başlaması durumunda, Ölüm belgesi düzenleme yetkilisinin görevi kendiliğinden sona erer.

Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkililerinin Görevlerinden Ayrılması

MADDE 20 - (1) Ölüm belgesi düzenleme yetkililerinin görevlerinden ayrılmaları durumunda yeni görevliler zaman geçirilmeksizin belirlenir. Görevinden ayrılanlarca ölü muayenesi yapılamaz ve ölüm belgesi verilemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Şüpheli Ölümler, Ölüm Olaylarının Nüfus Müdürlüğüne Bildirilmesi ve Yabancı Uyrukluların Ölümü

Şüpheli Ölümler

MADDE 21 - (1) Ölüyü muayene edenler veya ölüm belgesi vermeye yetkili olanlar vefat sebebinin doğal olmayan yollardan olduğuna dair şüphe veya kanaat taşıdıkları takdirde adli makamları, bulaşıcı hastalıktan olduğuna dair şüphe taşıdıklarında ise, cenazenin bulunduğu mahaldeki toplum sağlığı merkezini haberdar etmeden ölüm belgesi veremezler. Tabip olmayan yerlerde bulaşıcı hastalık şüphesiyle vefat edenler için, ölüm belgesi düzenleme yetkililerince, haberdar edilen sağlık biriminin talimatlarına göre ölü muayenesi yapılır, ölüm belgesi verilir ve defnin talimatlara uygun olarak yerine getirilmesi sağlanır.

Ölüm Olaylarının Nüfus Müdürlüğüne Bildirilmesi

MADDE 22 - (1) Ölümler ölüm olayının meydana geldiği tarihten itibaren 10 gün içinde halk sağlığı müdürlüğü tarafından elektronik ortamda nüfus müdürlüğüne bildirilir. Ölüm olayları nüfus müdürlüğüne bildirilirken ölen kişinin nüfus cüzdanı aslı da nüfus müdürlüğüne gönderilir. Ölen kişinin nüfus cüzdanının bulunamaması durumunda ölen kişinin yakınlarından ölen kişinin adı, soyadı ve T.C. Kimlik numarasının yazılı beyanı istenir. Ölen kişinin yakınlarından ölen kişinin T.C. Kimlik numarasının yazılı beyanı dışında nüfus kayıt örneği veya kimliğe ilişkin başkaca bir belge istenmez.

Yabancı Uyrukluların Ölümü

MADDE 23 - (1) Ülkemizde turistik veya ticari amaçlı yada yerleşik olarak bulunan yabancı uyruklu kişilerin ölümlerinin aynı usullerle bildirilmesi zorunludur.

ALTINCI BÖLÜM

Cenazelerin Yıkanması, Kefenlenmesi, Tabutlanması

Cenazelerin Yıkanması Esnasında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

MADDE 24 - (1) Cenazelerin yıkanması esnasında,

a) Eldiven ve önlük giyilir,

b) Ölünün kan ve kanla kirlenmiş vücut sıvılarına, ağız, göz ve bütünlüğü bozulmuş derisine temastan kaçınılır,

c) Solunum yoluyla bulaşan hastalıklardan ölenlerin yıkanması sırasında koruyucu maske takılır,

ç) Bulaşıcı hastalık nedeniyle ölenler için ölüm belgesi veren hekimin veya ölüm belgesi düzenleme yetkilisinin bildirim yaptığı sağlık kuruluşunun talimatlarına göre ek önlemler alınır,

d) Gereken önlemler alınmasına rağmen gözle görülebilir şekilde ceset kaynaklı kan veya vücut sıvısıyla kirlenmiş cenaze yıkama yeri, tabut ve cenaze nakil aracı % 10'luk çamaşır suyu çözeltisiyle yıkanır veya bu mümkün olmadığı takdirde silinir.

Fakir ve Kimsesizlerin Cenaze İşlemleri

MADDE 25 – (1) Fakir veya kimsesiz cenazeler; belediye tarafından herhangi bir ücret alınmadan kaldırılır, yıkattırılır, kefenlenir ve gömülür.

Cenazelerin Yıkanması

MADDE 26 – (1) Ölüm resmi hastanede gerçekleşmiş ise, ölüm belgesi alındıktan sonra cenaze, yakınlarının talebi halinde hastanenin görevli gassalları veya hastanece dışarıdan temin edilecek gassallar tarafından hastanenin gasilhanesinde yıkanır, kefenlenir ve tabutlanır.

(2) Ölüm hastane dışında gerçekleşmiş ise; Müdürlüğe defin izin belgesiyle müracaat eden vatandaşlar, tarifede belirtilen ücreti vezneye yatırır. Daha sonra cenaze yıkanır ve dini vecibelere uygun şekilde defin yapılır.

(3) Kadın cenazeler için Belediye tarafından kadın gassal görevlendirilir.

Mahal Dışına Nakledilecek Cenazelerin Tabutlanması

MADDE 27 – (1) Bulunduğu yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine nakledilecek cenazelerin; yolda cenazeyi sarsmayacak, koku ve sıvı akıntısına izin vermeyecek şekilde iç yalıtımı yapılmış nakil tabutu ile taşınması gereklidir. Nakle izin verecek görevlilerce, bu tarzda tabutlanmayan cenazelerin başka yerleşim yerine nakline izin verilmez.

(2) İç tabut, lehimleme veya benzeri usullerle sızdırmazlığı sağlanarak dış tabutun içine konulur. İki tabutun sallanmayacak surette birbirine irtibatlandırılması sağlanmalıdır. Dış tabutun tahtaların birleştikleri yerlerin su sızdırmayacak surette olması ve tabutun kapanmasının birbirlerinden en çok 20 cm. mesafeli vidalarla temin edilmesi gerekir. Dış tabutun etrafı madenden çember sarılmak suretiyle kuvvetlendirilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Cenazelerin Nakli

Cenaze Nakil Araçlarının Temini

MADDE 28 – (1) Cenazelerin kolayca ve usulü dairesinde belediye sınırları içinde nakline nezaret ve bu hususta gerekli cenaze nakil aracı, tabut ve benzeri donanımın temini belediyenin görevidir. Belediye, bu görevlerini kendileri veya izin verecekleri özel şirketler vasıtasıyla yerine getirirler. Genel araçların cenaze nakli veya cenaze nakline mahsus araçların diğer amaçlarla kullanılması yasaktır.

Cenaze Nakil Araçlarının Taşınması Gereken Şartlar

MADDE 29 – (1) Başka yerleşim yerine cenaze nakledecek araçlar, soğutma tertibatı ile donatılmış olmalıdır. Ancak, soğutma tertibatı bulunan özel tabut bulunması halinde veya cenazenin bozulma ihtimali bulunmayan kısa mesafeli nakillerde araçta soğutma tertibatı bulunması mecburi değildir.

(2) Cenaze nakil araçlarında uygun tertibat sağlanarak birden fazla cenaze nakli yapılabilir.

Cenazenin Bulunduğu Mahal İçinde Nakli

MADDE 30 – (1) Belediye sınırları içerisindeki cenaze nakli, belediye tarafından yapılır veya yaptırılır.

Cenazenin Başka Bir Yerleşim Yerine Nakli

MADDE 31 – (1) İl dışına nakledilecek cenazeler için, ilçe belediyeleri sağlık işleri birimlerinden cenazelerin fenni usullere uygun olarak tabutlandığı bilgisini de içeren cenaze yol izin belgesi alınır (bu yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-3).

Fakir Cenazelerin Nakli

MADDE:32-(1) Fakir cenazelerin şehir dışı nakilleri, mahalli imkanlar ölçüsünde mülki amirce sağlanır. Fakir cenazelerinin şehir dışı nakilleri, yakınlarının yazılı müracaatları ve Muğla Büyükşehir Belediye Başkanının oluru ile ücretsiz sağlanır.

Cenazelerin Yurtdışına Nakli

MADDE 33 – (1) Deniz, hava ve demiryollarıyla yurtdışına yapılacak cenaze nakillerinde, belediye sağlık işleri birimlerince cenaze yol izin belgesi düzenlendikten ve ilgili sağlık biriminden cenazeler için geçiş izin belgesi (bu yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1) alındıktan sonra; naklin yapılacağı yerdeki Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün sağlık işleri görevlilerine belgeler teslim edilerek nakil gerçekleştirilir.

Anlaşmalı Ülkelere Cenaze Nakli

MADDE 34 – (1) Anlaşmalı ülkelerden ülkemize gelecek veya ülkemizden anlaşmalı ülkelere nakledilecek her cenaze ve cenaze parçası için ölümün vuku bulduğu yerin yetkili makamından, cenazeler için geçiş izin belgesi alınacaktır. Bu belgeyle birlikte cenaze naklinin tıbbi ve kanuni açıdan hiçbir sakınca doğurmadığını ve usulüne uygun olarak tabutlandığını gösterir resmî bir belge düzenlenir.

(2) Cenaze anlaşmalı ülkeler dışında bir ülkeye götürülecekse cenaze yakınları tarafından o ülkenin cenaze nakli için istediği belgeler ve cenaze yol izin belgesi alındıktan sonra nakil işlemi yapılır.

(3) Gidilecek ülke ve transit ülkelerin anlaşmalı ülkelerden olması halinde, cenazelerin nakli konusunda mevcut ya da akdedilecek uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin gerektirdiği belgeler dışında cenazeler için geçiş izin belgesinden başka bir belge talep edilmez.

Bulaşıcı Hastalıktan Ölenlerin Nakli

MADDE:35-(1) Kolera, veba, şarbon, cüzzam, ruam gibi hastalıklardan vefat edenlerin vefatlarının üzerinden bir sene geçmeden bulunduğu beldeden yurtiçi veya yurtdışında bir yere nakli yasaktır.

Yurtdışından Gelen Cenazeler

MADDE 36 – (1) Yabancı ülkelerden getirilen cenazelerin nakline müsaade edildiğini ve naklinde sağlık yönünden sakınca bulunmadığını gösteren cenazenin geleceği yerin yetkili makamından verilmiş cenaze nakil belgesi ibraz edilmesi zorunludur. Cenaze nakil belgesinde cenazenin kimlik numarasının, ad ve soyadının, baba adının, ölümün vuku bulduğu yerin, tarihin, ölüm şeklinin, nakline izin verildiğinin, naklinin sağlık sakıncası doğurmayacağı hususunun ve ilgili diğer hususların açıklıkla kaydedilmesi zorunludur.

Ölü Küllerinin Nakli

MADDE 37 – (1) Kendisi veya birinci derecede yakını Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanların küllerinin ülkemize nakli yasaktır. Vatandaşlarımızın ölü küllerinin ülkemize naklinin istenildiği durumlarda; nükleer, biyolojik veya bunlar gibi bir tehlike arz etmeyip sadece ölü külü olduğunun tespitinin yapılması amacıyla, öncelikle akredite bir laboratuvarda, beyan edilen külün insan cesedinin yakılmasıyla ortaya çıkan kül olduğuyula ilgili kapsamlı analizleri

cenaze sahibi tarafından yaptırılır. Daha sonra eğer başkaca bir engel yoksa cenaze külü uygun bir mezarlıkta muhafaza edilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Mezar Standardı ve Cenazenin Defni

Cenazenin Defni

MADDE 38 – (1) Mezarlık olarak seçilmiş yerlerden başka yerlere cenaze defni, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 211 inci maddesinde belirtilen istisna haricinde yasaktır. Ölüm belgesi alınmadıkça hiçbir cenaze gömülemez.

(2) Adli tıptan ve diğer resmi dairelerden gelen kimliği belirsiz cenazeler dahil olmak üzere yetkili ve görevli makamlardan ölüm belgesi alınmayan cenazeler mezarlığa kabul ve defin edilemez.

(3) Kimsesiz ve cenin (ölü doğum) cenazeler Belediyenin belirlemiş olduğu mezarlığa defin edilir. Bu mevcut mezarlar 5 yıl süreli olarak mezarlıkta muhafaza edilir, bu süre sonunda mezarları yerinden kaldırmak ve yeni mezar alanı haline getirmek belediyenin inisiyatifindedir.

Bulaşıcı Hastalıktan Ölenlerin Defni

MADDE 39 – (1) Bulaşıcı veya salgın bir hastalıktan öldüğünden şüphelenilen cenazelerden tabip tarafından gerekli görülmesi durumunda örnek alınabilir, bu cenazelere otopsi yapılabilir.

(2) Bulaşıcı ve salgın hastalığın mevcut olduğu veya tehdit ettiği mahallerde, Halk Sağlığı Müdürlüğünce bütün cenazelerin gömülmeden önce bir tabip tarafından muayenesi zorunlu tutulabilir.

(3) Özel tedbirlere tabi olarak defni gereken cenazeler ilgili memurların gözetimi altında tabutlanıp defnolunur.

Mezardan Çıkarılarak Başka Bir Yere Cenaze Nakli

MADDE 40 – (1) Belediye sınırları içindeki mezarlıklardan başka bir mezarlığa nakil amacıyla cenaze çıkarılabilmesi için, belediye tabibinin uygun görüşü alındıktan sonra mezarlığın bulunduğu Müdürlükten izin alınması gereklidir.

(2) Kolera, veba, çiçek, şarbon, lekeli humma, cüzam ve ruam gibi hastalıklardan vefat edenlerin, definlerinin üzerinden bir sene geçmeden mezardan çıkarılarak yurtiçi veya yurtdışındaki başka bir yere nakli yasaktır.

(3) Herhangi bir bulaşıcı hastalık nedeniyle ölmeyenlerin nakilleri de isteğe bağlı olarak ancak definleri üzerinden bir yıl geçtikten sonra sağlanabilir. (4)

Baraj göl alanı içinde kalacak mezarlıklar mezar sahiplerinin talepleri halinde Müdürlük tarafından, yeni ihdas edilecek bir mezarlık alanına veya uygun bir mezarlığa nakledilir. Mezarlığın su altında kalacağı belirlenmiş muhtemel tarihten bir sene öncesi itibariyle bu mezarlığa yeni cenaze defni yapılamaz. Eğer yapılmışsa bu cenazeler mülki idare amirince görevlendirilecek sağlık görevlisinin uygun görüşü alındıktan sonra Müdürlük tarafından nakledilir.

Adli Otopsi Amacıyla Cenazenin Mezardan Çıkarılması

MADDE-41 – (1) Adli otopsi amacıyla yetkili makamlarca cenazenin mezardan çıkarılması halinde Belediyeye bilgi verilir.

Mükerrer Defin

MADDE 42 – (1) Bir mezar yerine mükerrer definin ne kadar zaman sonra yapılabileceği, toprağın cenazeyi tam olarak ayrıştırabilmesi kabiliyetine bakılarak 5 seneden az olmamak üzere belirlenir.

(2) Mezardaki ölünün birinci dereceden yakınlarından en az bir veya birkaçının oluru ile cinsiyet farkı gözetmeden, kan hısımlığı veya civar kan hısımlığı bulunan bir başka cenazenin bu mezara mükerrer defni yapılabilir.

Cenaze Merasimlerinde Yetki

MADDE 43 – (1) Gömme işlemlerinden önce ve sonra yapılacak dini merasim, ölenin mensup olduğu dine göre yetkili kişiler tarafından yerine getirilir.

(2) Müslüman cenazelerini, tüm dini merasimlerinde varsa Belediye kadrosundaki imamlar yetkili ve görevlidir.

Mezarlık Alanlarında Uyulması Gereken Kurallar

MADDE 44 – (1) Mezarlık alanı içerisinde gerekli sessizliği, temizliği ve düzeni sağlamak için; otlatmak maksadıyla hayvan sokmak, satıcılık yapmak, mezarların üstünde oturmak, taşlarına tırmanmak ve tahrip etmek, ağaçları kesmek ve kırmak, çiçekleri koparmak, mezarlık sahası içerisine çöp atmak veya inşaat artıklarını bırakmak, konulmuş plaka veya levhaları sökmek veya yerlerini değiştirmek, mezarlık alanlarında avlanmak, dilencilik yapmak, makbuzla para toplamak ve halkın

huzurunu kaçırmayı herhangi bir davranışta bulunmak yasak olup, ihlal edenler hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

(2) Cenaze nakil vasıtaları ve mezar yapımı ile iştirak eden ustaların malzeme taşımakta kullandıkları araçlar dışında ticari amaçlı araçların mezarlığa girmesi yasaktır. Mezar ustaları mezarın başına malzemeyi bıraktıktan sonra araçlarını müdüriyetin göstereceği uygun bir yere park etmek zorundadırlar.

(3) Mezar ustaları defin saatinden en az yarım saat önce işlerine ara verecek, defin sahasından uzaklaşarak, vatandaşlarımızı bu acılı anlarında rahatsız etmeyeceklerdir.

(4) Müslüman mezarlarının üzerine İslam dininin geleneklerine aykırı olabilecek çiçek ve çelenk haricinde herhangi bir şey koymak, yapı, yazı ve siyasi nitelikte sloganlar yazmak veya yapmak yasaktır.

Mezar Yapımında Uyulması Gereken Kurallar

MADDE 45 – (1) Mezarlık dahilinde mezar sahipleri tarafından yapılacak ve yaptırılacak lahit, duvar, parmaklık, taş, demir veya sair malzemeden yapılacak olan tezyinat ve tesisat ile her türlü inşaat, belediyenin müsaadesi ve kontrolü altında yapılır. İzinsiz yapılanlar men edilir ve gerekli yasal işlem uygulanır.

(2) Mezar ustaları, mezarların alt/üst yapımına başlamadan önce izin belgesi almaları zorunludur.

(3) Mezar izin belgesi almadan mezar yapanların tespiti halinde, zabıta cezai işlem uygulanır. Ayrıca kamu alacaklarının tahsili ile ilgili yasa hükümlerine göre işgaliye ücreti tahsil edilir.

(4) Mezar ustaları tarafından yapılan mezarlardan arta kalan taş, moloz, kum ve toprakların mezarlık sahası içinde bekletilmeden mezarlık sahası dışına çıkartılması mezar ustalarına aittir. Bu kurala uymayanlar hakkında ilgili mevzuat çerçevesinde işlem yapılır.

Mezar standartlarına Uyuma Zorunluluğu

MADDE 46 – (1) Mezarların alt ve üst yapılarının Yönetmelikle belirlenen boyutlara uygun olması zorunludur. Denetim, Müdürlük elemanlarınca yürütülür. Biçim ve ölçülere aykırı olarak yapılan mezarların yıkımı Müdürlük teklifi üzerine Muğla Büyükşehir Belediye Encümeninin Kararı ile gerçekleşir. Bu kararı uygulamaya Müdürlük yetkilidir.

DOKUZUNCU BÖLÜM **Yaptırımlar, Çeşitli ve Son Hükümler**

Resmi tatillerde personel bulundurma zorunluluğu

MADDE 47 – (1) Resmi tatil günlerinde mezarlığın günlük ihtiyacını görecektir yeterli sayıda işçi, memur ve hizmetlinin görev başında bulunması zorunludur.

Bahşış veya Hediye Yasağı

MADDE 48 – (1) Müdürlük bünyesinde çalışan görevliler kamu personeli olup, ücret veya maaşlarını almakta olduklarından, her ne ad altında olursa olsun, bahşış veya hediye alamazlar. Usulsüz hareketleri tespit edilenler hakkında yasal işlem yapılır.

Koordinasyon

MADDE 49 – (1) Cenaze hizmetlerinin özelliği nedeniyle belediye ve belediye'ye bağlı diğer birimler gerektiğinde Müdürlük görevlerine katkıda bulunmakla yükümlüdürler.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki mezarlık hizmetleri Muğla Büyükşehir Belediye Meclisince gerektiğinde İlçe Belediyelerine devredilebilir. İlçe Belediyeleri bu yönetmelik hükümleri doğrultusunda belediyelerine devredilen mezarlık hizmetlerini yürütürler.

Mezar Ziyaretleri

MADDE 50 – (1) Ziyaretçiler mezarlıkların maddi ve manevi kurallarına uymak zorundadırlar. Aksi davranışta bulunanlar derhal mezarlıktan çıkartıldığı gibi haklarında yasal işlem yapılır.

(2) Müdürlük ziyaretçilerin rahatsız edilmemeleri için gerekli güvenlik önlemlerini alır.

(3) Güneş battıktan sonra mezarlık ziyareti yasaktır. Gece, morga cenaze taşıyanların dışında, hariçten kimse giremez. Görevliler bu süre içerisinde misafir kabul edemezler.

Yaptırımlar

MADDE 51-(1)Yönetmelikle men edilen ve yasaklanan durumlara aykırı davranıştan ötürü fiilin türü dikkate alınarak 1608 Sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında Kanun veya 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu 32. Madde ve müteakip maddeler kapsamında cezai müeyyide veya idari yaptırım kararı uygulanır.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 52- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ve tereddüde düşülen hususlarda 19.01.2010 tarih ve 27467 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik” hükümleri esas alınır.

Yürürlük

MADDE 53 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Muğla Büyükşehir Belediyesi Başkanı yürütür.

E K L E R Ek-1Ek-2Ek-3Ek-4Ek-5Ek-6**(Değişik:RG-19/1/2013-28533) EK-1****CENAZELER İÇİN GEÇİŞ İZİNİ BELGESİ**

Bu geçiş izin, Cenazelerin Nakil Anlaşması ve özellikle anılan anlaşmanın 3. ve 5. maddeleri uyarınca düzenlenmiştir. Bu belge ile .....'nın cenazesinin nakline izin verilmiştir.

Cenazenin Türkiye

Cumhuriyeti Kimlik Numarası : .....

Cenazenin Adı ve Soyadı : .....

Ölüm Tarihi ve Yeri : .....

Ölüm Şekli Doğal Ölüm (Bulaşıcı Olmayan Hastalık) Doğal Ölüm (Bulaşıcı Hastalık) Doğal Olmayan Ölüm (Adli Vaka)

Yaşı : .....

Doğum Tarihi ve Yeri : .....

Cenaze ..... ile (nakil aracı)

..... (hareket mahalli) den

..... yoluyla (takip edilecek yol)

..... (varış mahalli) nakledilecektir.

Bu cenazenin nakli hususunda gerekli izin verilmiş olduğundan cenazenin geçeceği ülkelerin ilgili makamlarının geçişe müsaade etmeleri rica olunur.

.../.../...

Yetkili Makam İmza

Mühür

ÖLÜM BELGESİ

Ek 2

Bu belge www.obs.gov.tr adresinden, elektronik olarak kaydedilmektedir. **ÖBS Form Numarası:** .....

Ölümün Meydana Geldiği Yer İL ..... İLÇE ..... KÖY/MH .....

Ölümü Tespit Eden Kurumun Adı .....

Daimi ikametgahı Yurtdışı (Ülke, Şehir) ..... İl ..... İlçe: .....

Bulvar/Cad./Sok ..... Köy/mah ..... Bina dışkapı/iç kapı no ...../..... Site-blok .....

A		OLEN KİŞİNİN BİLGİLERİ	
Kimlik numarası	.....	Gün	Ölüm Saati
Cinsiyeti	Erkek Kadın Uyuşu TC Diğer	Ölüm tarihi	.....
Adı	.....	Ölümün yeri	Ev Hastane İşyeri
Baba adı	.....		Ambulans Diğer taşıt .....
Doğum yeri	.....		
Nüfusa kayıtlı olduğu İl /İlçe	...../...../..... Mah./Köy:.....		
Cilt no:.....	Aile sıra no:..... Birey sıra no:.....		
Medeni hali	Evli Bekar Dul Boşanmış		
Mesleği:.....	Dini:.....		

A1		Bu bölüm sadece Nüfus Müdürlüğü tarafından doldurulacaktır.	
Geri Alınan Nüfus Cüzdan Bilgileri			
Seri No :	Kayıt No :		
Verildiği Yer :	Verilişi Tarihi :		
Açıklama :			
TESCİL EDEN NÜFUS MÜDÜRLÜĞÜ:			
Kayıt Tarihi:.....	Kayıt No:.....		
Tescil Yılı:.....	Özel Kütük Sıra No:.....		

C		Ölümün Şekli	
☐ Bulaşıcı olmayan hastalık (Doğal Ölüm)			
☐ Bulaşıcı hastalık (Doğal Ölüm)			
☐ Bulaşıcı olmayan hastalık (Adli Olay)			
☐ Bulaşıcı hastalık (Adli Olay)			

D		Ölüm yaralanma sonucu mu gerçekleşti?	
☐ Evet ☐ Hayır → Bölüm E'ye geçiniz			
İş yerinde yaralanma ☐ Evet ☐ Hayır			
Yaralanma Tarihi: Gün Ay Yıl			
Yaralanmanın yeri:			
☐ Ev ☐ Cadde ve otoyol ☐ Spor alanı			
☐ Ticaret ve hizmet alanı ☐ Sanayi ve inş. yeri			
☐ Kırsal alan (Çiftlik) ☐ Yatılı kuruluş			
☐ Okul, diğer kur.ve idari yer ☐ Diğer (Açıklayınız)			

E		Otopsi yapıldı mı?	
☐ Evet ☐ Hayır → (Hayır ise Bölüm F'ye geçiniz)			
Aşağıda belirtilen ölüm nedeni, otopsi bulgularından mı elde edildi?			
☐ Evet ☐ Hayır → (Hayır ise Bölüm F'ye geçiniz)			
Daha sonra daha fazla bilgi elde edilebilir mi?			
☐ Evet ☐ Hayır			

Ölüm Belgesindeki, adı soyadı ve hüviyeti yazılı ölünün gömülmesine izin verilmiştir. Belge mevcut bilgiler ışığında doldurulmuştur.

BİLGİYİ VERENİN		ÖLÜMÜ BİLDİREN VE DEFİN İZİNİNİ VEREN YETKİLİ	
T.C. Kimlik No:.....	Kişi adı Soyadı /Kurum adı	Adı ve Soyadı :	Unvanı: .....
Doğum Tarihi:.....	Bildirim Tarihi:.....	Tarih:	İmza: .....
Adresi:.....	Tel:	İmza:	Kaşe: .....
Yakınlık Derecesi	İmza		

F		Bu bölüm 1 yaş altı bebek ölümleri veya ölü doğumlar için doldurulacaktır.	
Ölü doğum ☐ Evet ☐ Hayır	} Bölüm G'ye geçiniz	Annenin TC No	.....
Bebek ölümü ☐ Evet ☐ Hayır		Annenin yaşı	.....
Doğum Saati	(sadece günlük bebek ölümleri için)	Doğum sırası	.....
		Doğum ağırlığı	.....
		Gebelik süresi	.....

G		KADIN İSE DOLDURULACAKTIR	
☐ Ölüm hamileliği esnasında gerçekleşti ☐ Ölüm doğum esnasında gerçekleşti ☐ Ölüm doğumdan sonraki 42 gün içerisinde gerçekleşti			
☐ Ölüm doğumdan sonraki 43 gün ile 365 gün içerisinde gerçekleşti ☐ Anne ölümü değil			

H Bu bölüm sadece hekim tarafından doldurulacaktır.

Bölüm I		Ölüm Nedeni		Hastalığın başlangıcından ölüme kadar geçen yaklaşık süre	
Doğrudan ölüme sebep olan hastalık veya durum*	a)	Bağlı olarak	.....	.....	.....
Önceki nedenler	b)	Bağlı olarak	.....	.....	.....
Eğer yukarıda verilen nedene yol açan ölüm ile sonuçlanan durumlar varsa, alta yatan durum en son belirtilecek	c)	Bağlı olarak	.....	.....	.....
	d)		.....	.....	.....

Bölüm II	
Ölümün gerçekleşmesinde etkili olan, fakat ölüme neden olan hastalık veya durumla ilgili olmayan diğer önemli durumlar yazılacaktır.	

*Bu bölüme kalp arresti ve solunum yetmezliği gibi ölüm şekilleri değil, ölüme sebebiyet veren hastalık, yaralanma veya komplikasyon türü yazılacaktır.

ÖLÜMÜ VE NEDENİNİ BİLDİREN HEKİM (Farklı ise)		ÖLÜM BELGESİNİ ONAYLAYAN YETKİLİ	
T.C. Kimlik No:.....	Adı:.....	T.C. Kimlik No:.....	Adı:.....
Soyadı:.....	Unvanı:.....	Soyadı:.....	Unvanı:.....
Tarih:.....	İmza:.....	Tarih:.....	İmza:.....
Kaşe:.....		Kaşe:.....	

Açıklamalar için arka sayfaya bakınız.

AÇIKLAMALAR

Ölüm belgesinin doğru bir şekilde doldurulmasına ilişkin açıklamalar:

Elektronik olarak doldurulduğunda İl, ilçe, belde/köy ve kurumlarda bulunan kutucuklar doldurulmayacaktır.

Kısım A

Bu bölüm ölen kişinin nüfus cüzdanı kullanılarak doldurulmalıdır.

Kişinin vatandaşlık numarası bilinmiyorsa boş bırakılabilir.

Kişinin vatandaşlık numarası biliniyorsa ve nüfus cüzdanı mevcut değilse ad soyad ve vatandaşlık numarası dışındaki kısımlar boş bırakılabilir.

Eğitim durumu için ölen kişinin en son tamamlamış olduğu eğitim düzeyi girilmelidir.

Öğrenim durumu, meslek ve daimi ikametgahda bulunan kutucuklar doldurulmayacaktır.

Kısım B

Ölümün saati ve tarihi mutlaka doldurulmalıdır. Saat doldurulurken, örn. sabah yedi için "07", akşam yedi için ise "19" girilecektir.

Kısım E

Bu bölüm sadece otopsi yapılan durumlarda doldurulacaktır.

Eğer ilk otopsi sonucunda ölüm nedeni belirlenememiş ve daha fazla inceleme yapılmasına karar verilmiş ise, Kısım H'de kişinin ölüm nedenine "TETKİK" yazılmalıdır.

Kısım F

Gebelik süresi: Son adet tarihinin ilk gününden itibaren ölçülür. Tamamlanan haftalarla ifade edilir.

Bebek ölümü: Canlı doğan bir yaşın altındaki çocuk ölümleridir.

Ölü doğum: 22 haftayı tamamlayan veya 500g ağırlığında olan fetüsün doğum gerçekleşmeden meydana gelen ölümüdür.

Doğum Sırası: Ölen bebeğin annenin kaçınıcı gebeliğinden olduğu yazılmalıdır.

Doğum saati mutlaka doldurulmalıdır. Saat doldurulurken, örn. sabah yedi için "07", akşam yedi için ise "19" girilecektir.

Kısım G

Bu bölüm sadece kadınlar için doldurulacaktır. Anne Ölümü ise mutlaka dönemi belirtilmelidir.

Kısım H

Bölüm I

- OKUNAKLI BİR BİÇİMDE DOLDURULMALIDIR.
- KISALTIMA KULLANILMAMALIDIR.
- SÜRELER MUTLAKA RAPORLANMALIDIR.

Bölüm I'deki tüm satırların doldurulması zorunlu değildir. Ölümüne yol açan vakaların sırası, süresi az olandan çok olana doğru olmalıdır.

Bölüm I, ölüm nedenlerinin temel sırasını göstermelidir.

Son ölüm nedeni satır I(a)'ya yazılmalıdır ve bu ölüm nedeni, ölümden hemen önce gerçekleşen hastalık ya da

komplifikasyon olmalıdır.

Bölüm I'deki en alt satırda altta yatan ölüm nedeni raporlanmalıdır.

Sadece bir durum altta yatan ölüm nedeni olarak raporlanmalıdır.

Satır I(a): Kalp arresti ya da solunum durması gibi nedenler Satır I(a)'ya yazılmamalıdır.

Son hastalık ya da komplifikasyon yazılmalıdır.

Satır I(b): Satır I(a)'ya neden olan hastalıklar yazılmalıdır.

Satır I(c): Satır I(b)'ye neden olan hastalıklar yazılmalıdır.

Satır I(d): Satır I(c)'ye neden olan hastalıklar yazılmalıdır.

Bölüm II

Bölüm II'ye ölümün gerçekleşmesinde etkisi olan, fakat ölüme neden olan hastalık veya durumla ilgili olmayan diğer önemli durumlar yazılmalıdır.

Örneğin;

Doğal ölüm için aşağıdaki ayrıntıda doldurulmalıdır.

	Ölüm Nedeni	Hastalığın başlangıcından ölüme kadar geçen yaklaşık süre
Satır I(a)	SEPSİS	1 gün
Satır I(b)	ÜRİNER ENFEKSİYON	5 gün
Satır I(c)	SEREBRO VASKÜLER OLAY	10 gün
Satır I(d)		
Satır II	DİABETES MELLİTUS	20 yıl

Doğal olmayan ölüm için aşağıdaki ayrıntıda doldurulmalıdır.

	Ölüm Nedeni	Hastalığın başlangıcından ölüme kadar geçen yaklaşık süre
Satır I(a)	AKUT LATEROBAZAL MYOKARDİYAL ENFARKTÜS	1 gün
Satır I(b)	KABURGA VE GÖĞÜS KAFESİNDE KIRIKLAR	8 gün
Satır I(c)	KARŞIDAN KARŞIYA GEÇERKEN KAZARA BİR ARACIN ÇARPTIĞI YAYA	8 gün
Satır I(d)		
Satır II	AKUT LATEROBAZAL MYOKARDİYAL ENFARKTÜS	1 yıl
	İNSÜLİNE BAĞIMLI OLMAYAN DİYABET	20 yıl

CENAZE YOL İZİN BELGESİ

Cenazenin Türkiye

Cumhuriyeti Kimlik Numarası : .....

Cenazenin Adı ve Soyadı : .....

Ölüm Tarihi ve yeri : .....

Ölüm Şekli Doğal Ölüm (Bulaşıcı Olmayan Hastalık)
 Doğal Ölüm (Bulaşıcı Hastalık)
 Doğal Olmayan Ölüm (Adli Vaka)

Yaşı : .....

Doğum Tarihi ve Yeri : .....

Cenazenin Nakledileceği Yer : .....

Belgenin Düzenlenme Tarihi : .....

Yukarıda kimlik bilgileri yazılı şahsın cenazesi uygun şekilde tabutlanıp mühürlenmiştir. Bu belge ile cenazesinin nakline izin verilmiştir.

Bu Yol İzni Belgesi, Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 32. maddesi uyarınca düzenlenmiştir.

Yetkili Makam İmza

Mühür

T.C.
..... **VALİLİĞİ**
..... **Belediyesi/Muhtarlığı**

MEZAR YERİ KULLANIM TAHSİS BELGESİ

Bu belge, mükerrer definlerde kullanılmak üzere düzenlenmiştir.

Belge No : .....

Adı ve Soyadı : .....

T.C. Kimlik No : .....

Doğum Tarihi : .....

Mezar Yeri Ada No : .....

Mezar Yeri Parsel No : .....

Belgeyi düzenleyen Belediye/Muhtarlık: .....

Mezarlık Adı : .....

Belgenin Düzenlenme Tarihi: .....

Yukarıda kimlik bilgileri yazılı şahıs bedelini ödeyerek ..... numaralı
mezar yerinin kullanım tahsis hakkını almıştır.

Yetkili Makamın
İmza ve Mühürü

MEZARLIK DEFTERİ

Cenazenin T.C.Kimlik Numarası : .....

Adı ve Soyadı : .....

Doğum Tarihi : .....

Baba Adı : .....

Ölüm Tarihi : .....

Gömüldüğü Tarih : .....

Ölüm Şekli Doğal Ölüm (Bulaşıcı Olmayan Hastalık)

Doğal Ölüm (Bulaşıcı Hastalık)

Doğal Olmayan Ölüm (Adli Vaka)

Ölüm Belgesi Numarası : .....

Mezarlık Ada Numarası : .....

Parsel Numarası : .....

Defin Tarihi : .....

T.C.

.....VALİLİĞİ

HALK SAĞLIĞI MÜDÜRLÜĞÜ

ÖLÜM BELGESİ DÜZENLEME YETKİSİ

Belge No:

Tarih: .../.../20...

TC Kimlik No'su : .....

Adı ve Soyadı : .....

Doğum Tarihi ve Yeri : .....

Unvanı : .....

Yukarıda kimliği yazılı ..... Mezarlık Yerlerinin İnşası ile, Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmeliğin 17. maddesi kapsamında .../.../... - .../.../... tarihleri arasında Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından düzenlenen Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkilisi eğitimini başarı ile tamamlayarak Ölüm Belgesi Düzenleme Yetkilisi olmaya hak kazanmıştır.

Vali a.